

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119216672
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4119216672.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: Q. G. Q., T. XXX XX G. Q., H.: XX XXX XXX, proti žalovanému: W. o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 18. decembra 2019, č. k. 12C/124/2019-49, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra, ako súd prvej inštancie uznesením zo dňa 18.12.2019, č. k. 12C/124/2019-49 vzhľadom na právne posúdenie podľa § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1 a § 328 ods. 1 CSP zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia. Predmetným návrhom sa žalobca v rámci konania vo veci samej ohľadne zaplatenia sumy 88.465,80 eura s prísl., domáhal voči žalovanému nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by žalovanému bola uložená povinnosť zdržať sa konania, ktorým by došlo k zániku alebo zrušeniu neziskovej organizácie W. P. W. v príslušnom registri.

2. Pokiaľ ide o bližšie dôvody zamietnutia tohto návrhu, prvoinštančný súd uviedol, že z jeho obsahu nevyplývajú také skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu, alebo, že je daná dôvodná obava z ohrozenia exekúcie. Zmyslom neodkladného opatrenia ako jedného zo zabezpečovacích inštitútov procesného práva, je poskytnutie dočasnej ochrany strane sporu a zabrániť zhoršeniu jej postavenia a to aj napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Zabezpečovacia funkcia neodkladného opatrenia je daná jeho schopnosťou zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré mohli nastať pred začatím konania, alebo aj po jeho začatí.

3. V danom prípade absentovalo riadne odôvodnenie návrhu požadovaného neodkladného opatrenia, pričom súd prvej inštancie ho považoval za nepostačujúci a nepodložený žiadnymi dôkazmi. K samotnému nariadeniu neodkladného opatrenia totiž nepostačuje uviesť iba to, že žalobca má obavu zo znemožnenia vymáhania z jeho strany žalovanej sumy a zo zrušenia žalovaného ako neziskovej organizácie. Žalobca sa žiadnym spôsobom nevyjadril k finančnej situácii žalovaného a nepreukázal, že by žalovaný podnikal kroky smerujúce k svojmu zrušeniu. Takisto žalobca nepreukázal, že by žalovaný mal v úmysle vykonávať práve úkony smerujúce k zániku neziskovej organizácie.

4. Vzhľadom na nepreukázanie svojich tvrdení, preto súd návrh žalobcu na nariadenie ním požadovaného neodkladného opatrenia zamietol. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada, pričom žalobca má jednak povinnosť tvrdenia a jednak aj dôkaznú povinnosť. Vzhľadom k tomu, že žalobca obidve tieto povinnosti nespĺnil, musí znášať následky spojené s týmto nesplnením formou zamietnutia jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

5. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby zrušil napadnuté rozhodnutie a vydal neodkladné opatrenie, ktorým sa žalovanému uloží povinnosť zdržať sa konania, ktorým by došlo k zániku alebo zrušeniu neziskovej organizácie W. v príslušnom registri. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania vo výške súdneho poplatku.

6. Nie je úmyslom žalobcu, aby došlo k vytvoreniu nenávratného stavu. Uplatňuje si podanou žalobou iba úhradu nie malej, dlžnej sumy. Nariadenie neodkladného opatrenia by bolo účelné iba počas úplného splatenia dlžnej sumy. Princíp proporcionality vyžaduje, aby strana, ktorej má byť neodkladným opatrením uložená povinnosť, ním nebola obmedzená spôsobom neprimeraným povahy veci. Tu musí byť zohľadnené, že v tomto druhu konania musí byť poskytnutá súdna ochrana.

Z hľadiska princípu efektívnosti je nutné, aby uložením konkrétnej povinnosti neodkladným opatrením súdu bolo skutočne možné dosiahnuť ochranu, ktorej sa strana domáha. Ochrana, ktorá má byť poskytnutá, musí byť objektívne spôsobilou k ochrane osvedčeného práva, čo v danom prípade vyplýva z výpisu z registra neziskových organizácií.

7. Súd môže nariadiť neodkladné opatrenia iba v dvoch prípadoch:

a/ ak existuje hrozba bezodkladnej úpravy pomerov,

b/ ak existuje obava, že exekúcia bude ohrozená.

Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje iba najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Tieto skutočnosti žalobca podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčil. Na strane žalobcu je existencia dôvodnej obavy zo zániku žalovaného, a preto žalobca navrhuje vydať ním požadované neodkladné opatrenie.

8. Prvým predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je to, že žalobca podal na súde takýto návrh.

Druhým predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia sú tvrdenia žalobcu, ktoré v rámci žaloby vo veci samej (o zaplatenie sumy 88.465,80 eura s prísl.) uviedol a zároveň aj osvedčil žalobca pripojením listinných dôkazov.

9. Žalovaný sa k podanému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

10. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním žalobcu zo dňa 23.12.2019 napadnuté zamietajúce uznesenie OS Nitra zo dňa 18.12.2019 č. k. 12C/124/2019-49 zvoliac pritom procesný postup podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd podané odvolanie žalobcu vyhodnotil ako dôvodné a rozhodol o ňom tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelne doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 327 CSP ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje podpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

12. Odvolací súd posudzujúc dôvodnosť podaného odvolania zo strany žalobcu v rámci odvolacieho konania v dôsledku aplikácie procesného postupu v zmysle § 389 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 391

ods. 1 CSP napadnuté - zamietajúce prvoinštančné uznesenie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Prvé procesné pochybenie, ktorého sa dopustil prvoinštančný súd je dané tým, že tento si v záujme preverenia pasívnej vecnej legitímácie žalovaného nepripojil aktuálny výpis z príslušného registra neziskových organizácií, z obsahu ktorého by zistil, že žalovaný subjekt bol v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, t. j. 18.12.2019 v likvidácii už 16 dní, pretože predmetná likvidácia žalovaného začala dňa 02.12.2019. Uvedenú skutočnosť súd nezohľadnil ani v rámci záhlavia napadnutého uznesenia, keď v súvislosti s označením žalovaného neuviedol, že tento je v likvidácii.

14. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia v bode 12. vyplýva, že jedným z dôvodov pre zamietnutie návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo nepostačujúce odôvodnenie podaného návrhu na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia a zároveň aj nedoloženie žiadnych dôkazov, ktoré by preukazovali (osvedčovali) tvrdenia uvádzané v tomto návrhu. Vychádzajúc z uvedeného potom odvolaciemu súdu nie je jasné, prečo súd prvej inštancie vzhľadom na charakter ním vytýkaných nedostatkov podaného návrhu žalobcu vo vzťahu k tomuto nezaujal procesný postup podľa § 327 CSP (odmietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), ale podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný pre neunesenie dôkazného bremena. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že vo vzťahu k podanému návrhu žalobcu na nariadenie ním požadovaného neodkladného opatrenia nezdiera ten záver, že predmetný návrh by mal byť odmietnutý podľa § 327 CSP.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu základným problémom bude v ďalšom konaní zodpovedanie tej otázky, či je možné a najmä spravodlivé sa domáhať v tomto konaní o nariadení neodkladného opatrenia voči žalovanému uloženia povinnosti zdržať sa konania, ktorým by došlo k zániku alebo zrušeniu neziskovej organizácie W. v príslušnom registri. Z dikcie ust. § 17 ods. 1 až 7 zák. č. 213/1997 Z. z., o neziskových organizáciách totiž vyplýva možnosť zrušenia neziskových organizácií, medzi ktoré patrí aj žalovaný v likvidácii, alebo bez likvidácie ku dňu výmazu z registra. Vzhľadom k tomu, že možnosť zániku tohto druhu organizácií je stanovená priamo zákonom, súd prvej inštancie ako druhú otázku v ďalšom konaní, od ktorej sa bude odvíjať aj dôvodnosť podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, zodpovie, či je vôbec v kompetencii súdu zakazovať fyzickej alebo právnickej osobe takú činnosť, ktorú umožňuje, resp. predpokladá platný a účinný zákon.

16. Vo svojom novom rozhodnutí, súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 1, 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).